



## فرا تحلیل تطبیقی پژوهش‌های انجام گرفته در حوزه‌های ترابری، آماد، طرح و برنامه، مدیریت، نگهداری و تعمیرات معاونت آماد و پشتیبانی ناجا؛ ص ۷۱-۹۴

پیام مجلسی اردجانی<sup>۱</sup>، سید عزیز رفعتی اصل<sup>۲</sup>، حسن سوئیزی<sup>۳</sup>

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۱/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۲/۲۴

### چکیده

معاونت آماد و پشتیبانی ناجا، امین اموال و مسئول بهره‌ور کردن سازمان، اثر بخش نمودن اقدامات نیرو و نیز بسیج امکانات برای انجام محدودیت‌ها است. در صورتی که منابع به درستی و در جهت انجام ماموریت‌ها هدایت شود، قطعاً منجر به پیشرفت نیرو می‌شود، عمده کاری نیروی انتظامی، ماکول به فعالیت حوزه آماد و پشتیبانی است. معاونت آماد و پشتیبانی از پنج بازوی عملیاتی-راهبردی نگهداری و تعمیرات، ترابری، آماد، طرح و برنامه و مدیریت تشکیل شد، که پشتیبانی ناجا در سراسر کشور را بر عهده دارند. با توجه به نقش بالای این پنج بازو، پژوهش‌های بسیاری در این زمینه‌ها در معاونت در سراسر کشور انجام شده است که دغدغه اصلی، یافتن مهمترین عوامل موثر بر عملکردهای پنج بازو معاونت بوده است. در این پژوهش به دنبال فراتحلیل پژوهش‌های انجام گرفته در پنج بازوی معاونت هستیم. تحقیق حاضر، توصیفی-تحلیلی است. ابزار گردآوری اطلاعات نیز مطالعات و اسناد کتابخانه‌ای می‌باشد. جامعه آماری تحقیق حاضر، تمامی مطالعاتی است که به بررسی نگهداری و تعمیرات، ترابری، آماد، طرح و برنامه و مدیریت در معاونت آماد و پشتیبانی ناجا پرداخته‌اند. در فراتحلیل، نمونه‌گیری ندراریم و فراتحلیلگر در یک جست‌وجوی جامع تلاش دارد به تمامی پژوهش‌ها دست یابد. جامعه آماری این پروژه تعداد ۳۷۰ پژوهش مرتبط با تمام حوزه‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا می‌باشد. روش نمونه‌گیری کل شمار و برابر با جامعه می-باشد. لذا در این پژوهش نمونه تحقیق همان جامعه آماری آن خواهد بود. در این پژوهش، رویکرد کیفی از فراتحلیل (کیفی) به کار گرفته شده است. برای تجزیه و تحلیل نتایج از نرم‌افزارهای EXCEL استفاده گردیده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد. آنچه امروزه بیش از پیش مورد نیاز است، پیاده‌سازی مدیریت بهره‌ور در تمام حوزه‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا و تهیه نرم‌افزار تخصصی برای این معاونت است.

**واژگان کلیدی:** معاونت آماد و پشتیبانی ناجا، نگهداری و تعمیرات، ترابری، طرح و برنامه، مدیریت، حمل و نقل، فراتحلیل کیفی

۱ کارشناس ارشد مهندسی صنایع-صنایع، دانشگاه یزد، یزد، ایران. (نویسنده مسئول) / [payam.majlesi@yahoo.com](mailto:payam.majlesi@yahoo.com)

۲ دکتری جامعه‌شناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران. / [rjavadvad33@yahoo.com](mailto:rjavadvad33@yahoo.com)

۳ کارشناس ارشد مدیریت منابع انسانی، دانشگاه علوم انتظامی امین / [hasan.suezi@gmail.com](mailto:hasan.suezi@gmail.com)

## مقدمه و بیان مسأله

در سال‌های اخیر با پیگیری سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه علمی، خوشبختانه شاهد رشد قابل توجه تولیدات علمی در نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران بوده‌ایم. در این بین معاونت آما و پشتیبانی ناجا به عنوان قلب تپنده ناجا و تامین‌کننده اقلام و نیازمندی‌های ساختاری و کالایی ماموریتی ناجا، با ایجاد دفتر تحقیقات کاربردی، تمرکزی ویژه و خاص بر روی تحقیقات مورد نیاز ناجا در زمینه آما و پشتیبانی، گامی بلند در رشد و توسعه علمی حوزه معاونت برداشته است. ولی آنچه که می‌تواند این رشد را به توسعه پایدار ناجا گره زده و موجب پویایی و اثر بخشی معاونت آما و پشتیبانی شود، بکارگیری و تجاری‌سازی دستاوردهای علمی در جهت تعالی و رفاه ناجا است. مرکز تحقیقات کاربردی معاونت آما و پشتیبانی ناجا در کنار سایر نهادهای تحقیقاتی ناجا اقدام به توسعه دانش و فناوری‌های نوین برای بخش‌های مختلف ناجا می‌کند. در حقیقت رسالت علمی مرکز تحقیقات کاربردی معاونت آما و پشتیبانی ناجا را می‌توان تحت عناوین اصلی تولید و انتقال نوآوری‌ها و دانش‌های کاربردی طبقه‌بندی نمود. نگهداری و تعمیرات، ترابری، آما، طرح و برنامه و مدیریت به عنوان ابزارهای کمکی، برای بهبود اثر بخشی، ایمنی و سازگاری‌های محیطی سازمان شناخته می‌شوند و نقش مهمی را در اطمینان بخشی از عملکرد درست سیستم‌ها ایفا می‌کنند. این موضوع که هر یک از حوزه‌های نگهداری و تعمیرات، ترابری، آما، طرح و برنامه و مدیریت کاری تخصصی و دارای اهمیت است، مورد قبول اکثریت متخصصان می‌باشد. این مسئله برای مدیران واضح است که، تحت کنترل داشتن فرآیند به معنی کنترل عملکرد خود فرآیند می‌باشد. نگهداری و تعمیرات، ترابری، آما، طرح و برنامه و مدیریت بر بهینه‌سازی مهم‌ترین فرآیندهای دخیل از روش‌های کاری و دستورالعمل‌ها گرفته تا سیستم‌های دیگر معطوف می‌شوند. به عبارتی دیگر تمرکز بر ارزیابی و تحلیل ریسک برای تعیین فعالیت لازم (جنبه‌های زیست‌محیطی، جنبه‌های عملیاتی و غیرعملیاتی و...)، وظیفه‌ی این حوزه‌ها است. بدون وجود هر یک از حوزه‌های معاونت آما بهره‌برداری سازمان کاهش پیدا می‌کند. در این تحقیق با استفاده از روش فراتحلیل، تحقیق‌های انجام گرفته درخصوص حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا مورد بررسی و مرور قرار گرفته است و با ارزیابی آن‌ها به جمع بندی دستاوردهای حاصل از اجرای آن‌ها در معاونت آما و پشتیبانی ناجا پرداخته شده است. در این مقاله پس از مختصری در مورد حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا، به روش فراتحلیلی به بررسی محتوای مقالات منتخب پرداخته و نتایج آن را در بخش بحث و نتیجه‌گیری بیان می‌کنیم. کلیه جداول و نمودارها می‌توانند در پوشش شکاف‌های موجود برای محققین بعدی موثر واقع شوند.

یکی از وظایف اساسی مدیران، ارزیابی عملکرد سازمان متبوع است. مدیران با انجام ارزشیابی عملکرد سازمان خود می‌توانند نقاط ضعف و قوت خود را تشخیص داده و سپس با برنامه‌ریزی‌های لازم، ضعف‌های آن را برطرف نموده و بدین وسیله به بهبود عملکرد سازمان کمک کنند. "ارزشیابی، عنصر اصلی نظام مدیریت است و بدون انجام ارزشیابی، اطمینان پیدا کردن از حرکت سازمان در مسیر اهداف و برنامه‌های از پیش تعیین شده، مشکل است و این امر انجام اقدامات اصلاحی توسط مدیرانی که بر مبنای شناسایی استعدادها و نقاط ضعف سازمان عمل می‌کنند را بسیار دشوار می‌نماید. معاونت آماد و پشتیبانی نیروی انتظامی ایران نیز به عنوان یک مجموعه و به عنوان یک سازمان نیازمند ارزشیابی عملکرد است. یکی از زیر مجموعه‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا، دفتر تحقیقات کاربردی معاونت آماد و پشتیبانی ناجا است که محصولات این دفتر تحت عنوان پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری و انواع تحقیقات صنعتی و غیرصنعتی (کسری خدمت، پروژه و...) بخشی از پژوهش‌های نیروی انتظامی را تشکیل می‌دهد، و انبوهی از پژوهش‌های مختلف را شامل می‌شود و اینجاست که ضرورت بررسی کمی و کیفی پژوهش‌های انجام شده احساس می‌شود. پژوهش‌های حاضر را می‌توان از نظر اهمیت عناوین، چارچوب مفهومی، اعتبار روش‌شناختی، شیوه تحلیل داده‌ها، کیفیت مرور بر ادبیات تحقیق و... مورد بررسی و ارزشیابی قرار داد. به علاوه پژوهش‌های انجام شده را می‌توان در ابعاد دیگر نیز مطالعه و بررسی نمود. یکی از انواع ارزشیابی‌های بسیار مهم که باید در پژوهش‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا گنجانده شود و در سایر سازمان‌ها و تحقیقات کشور به‌ویژه در زمینه تحقیقات علوم اجتماعی، در همه حوزه‌های علمی و پژوهش‌های مربوط به آن‌ها، کاربرد داشته و هزاران مورد از آن را می‌توان در حوزه‌های مدیریتی و غیرمدیریتی از جمله پزشکی، تعلیم و تربیت و سایر حوزه‌های علمی دیگر مشاهده نمود ((فرا تحلیل)) است که در واقع خود یک پژوهش محسوب می‌شود ولی پژوهش که به ارزشیابی پژوهش‌های دیگر می‌پردازد، به همین علت برخی از اندیشمندان این نوع پژوهش را ارزشیابی پژوهش‌ها یا ارزشیابی ارزشیابی‌ها نامیده‌اند. در این نوع پژوهش‌ها، پژوهش‌گر به ارزشیابی آن دسته از پژوهش‌های گذشته می‌پردازد که سوال پژوهشی مشترکی را مورد مطالعه قرار داده‌اند. با انجام این‌گونه پژوهش‌ها، علاوه بر بهره‌مند شدن از دستاوردهای آن‌ها می‌توان عملکرد نظام پژوهشی معاونت آماد و پشتیبانی ناجا را در هر حوزه علمی و در هر موضوع خاص مورد ارزشیابی قرار داد. هنگامی که درباره یک موضوع خاص، پژوهش‌های متعددی صورت گرفته باشد، می‌توان همه آن پژوهش‌ها را مجدداً مورد مطالعه قرار داده و با یکدیگر مقایسه کرد و در واقع با استفاده از فنون آماری خاص، نتایج همه آن پژوهش‌ها را با یکدیگر تلفیق و ترکیب نموده و به یک نتیجه واحد رسید. چنین کاری، خود یک پژوهش مستقل محسوب می‌شود. تفاوت این نوع پژوهش با پژوهش‌های دیگر در این است که جامعه آماری در این گونه پژوهش‌ها، پژوهش‌های قبلی است و واحد پژوهش آن، هر یک از پژوهش‌های اولیه و مستقل پیشین است. در این

نوع پژوهش اطلاعات بدست آمده بر اساس گردآوری داده ها و تحلیل های تحقیقات قبلی است. از این رو مساله مورد بررسی در این پژوهش فراتحلیل پژوهش های انجام گرفته در معاونت آمد و پشتیبانی ناجا در حوزه های ترابری می باشد.

## اهمیت و ضرورت

ارتقاء کیفیت معاونت آمد و پشتیبانی بدون پشتوانه تحقیق و پژوهش امکان ندارد. یکی از اصول نظریه های مدیریتی این است که به ما یاد دهد که " چگونه هدف گذاری کرده، در مسیر صحیح قدم برداشته و زندگی خود را هدفمند کنیم". این مجموعه، امین اموال و مسئول بهره‌رور کردن سازمان، اثربخش نمودن اقدامات نیرو و نیز بسیج امکانات برای انجام ماموریت ها است که البته رسیدن به هدف با شناختی که از محیط، شرایط و آینده دارد، محقق می شود. در صورتی که منابع به درستی و در جهت انجام ماموریت ها هدایت شود، قطعاً به پیشرفت نیرو منجر می شود؛ عمده کارایی نیروی انتظامی، در گرو فعالیت حوزه آمد و پشتیبانی است. اصلاح الگوی مصرف و تصحیح رفتار اسراف‌گرایانه از دغدغه های مقام معظم رهبری به شمار می آید که این امر نقش اساسی در ایجاد عدالت و پیشرفت کشور دارد؛ لازمه دستیابی به این مهم نیازمند فرهنگ سازی، تعامل و همگامی مسئولان و آحاد جامعه است. تحقیقات و مطالعات نیروهای فکور و اندیشمند در جهت کیفی سازی سطح سازمان نقش بسزایی دارد. آنچه که موجب هم افزایی، هماهنگی و همسوئی در سازمان می شود، نگاه معمارگونه در سازمان است؛ مجموعه آمد و پشتیبانی علاوه بر برخورداری از دیدگاه کلان، سند راهبردی و معماری آن نیز باید به روز باشد. مجموعه آمد و پشتیبانی، رشد خوبی داشته اما بایستی در آینده پیشرفت های بزرگ تری نیز داشته باشد. پژوهش - های زیادی توسط مراکز پژوهشی و دانشگاهی در قالب پروژه های تحقیقاتی و پایان نامه در معاونت صورت گرفته است. در این پژوهش ها دغدغه اصلی، یافتن مهم ترین عوامل مؤثر بر عملکردهای مختلف معاونت بوده است و هریک از این محققان، بر آن بوده اند تا عواملی که بیشترین تاثیر را بر عملکردهای مختلف معاونت آمد و پشتیبانی را تبیین می نمایند، شناسایی و برنامه ریزی ها را برای افزایش میزان عملکرد ادارات مختلف معاونت آنان بر مبنای این عوامل قرار دهند. اما در شناسایی این متغیرها، گاهی اوقات ناهماهنگی بین نتایج پژوهش های گوناگون به وجود آمده است. بدین معنی که برخی از این پژوهش ها به فرضیه یکسانی پرداخته اند ولی در خصوص شدت و جهت رابطه بین برخی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته به نتایج گوناگون آماری دست یافته اند. فراتحلیل روشی آماری است که برای پاسخ به ناهمگونی های نتایج آماری مطالعات و یکدست کردن تلاش های پژوهشی به کار می رود. در واقع با فنون آماری و پیشرفته فراتحلیل، نتایج متناقض آماری پژوهش -

هایی که به بررسی عوامل مؤثر بر عملکرد معاونت آماد و پشتیبانی پرداخته‌اند، یک‌دست شده و به سردرگمی‌ها در خصوص روابط بین متغیرهای مستقل و عملکرد اداره معاونت آماد و پشتیبانی ناجا پایان داده می‌شود. به طور خلاصه در مورد ضرورت فراتحلیل و علل نیاز به این پژوهش در معاونت آماد و پشتیبانی ناجا را می‌توان به شرح زیر ارائه نمود:

- ۱- حجم زیاد و فزاینده پژوهش‌های و نیاز به تلخیص آن‌ها و ترکیب نتایج این پژوهش‌ها؛
- ۲- وجود ناسازگاری، تعارض و تناقضاتی بین نتایج پژوهش‌های انجام شده و ضرورت حل این مسأله؛
- ۳- تعیین میزان اثر متغیر مستقل بر متغیر وابسته بر اساس پژوهش‌های موجود و مربوط به یک موضوع خاص؛
- ۴- تشخیص متغیرهای تعدیل کننده‌ای که رابطه بین متغیر مستقل و وابسته را تحت تأثیر قرار داده‌اند.
- ۵- تشخیص حوزه‌های پژوهشی مسأله‌دار
- ۶- تشخیص حوزه‌های پژوهشی خاصی که پژوهش‌گران به آن‌ها نپرداخته‌اند.

بنابر دلایلی که وجود فراتحلیل را در معاونت آماد و پشتیبانی ناجا ضرورت می‌بخشید می‌توان به بیان هدف از انجام پژوهش فراتحلیل در این معاونت پرداخت:

از اهداف این تحقیق، جمع‌آوری و علامت‌گذاری اجزا و مؤلفه‌های مطالعات صورت گرفته در حوزه عملکرد پژوهش‌های مختلف معاونت آماد است. هدف دیگر، تلفیق نتایج آماری فرضیات مشابه در خلال مطالعات مذکور، به شیوه فراتحلیلی می‌باشد. تلخیص پژوهش‌های قبلی، تعیین مسائل موجود در پژوهش‌هایی که نیاز به حل دارند، تعیین اموری که به نظر نمی‌رسد مساله و مشکل باشند، تعیین موضوع‌هایی که نیاز به پژوهش بیشتر دارند. هدف اصلی فراتحلیل در معاونت آماد و پشتیبانی ناجا عبارت است از: تعیین اندازه کلی اثر متغیر مستقل بر روی متغیر وابسته در همه پژوهش‌های انجام شده موجود در حوزه ترابری و پیدا کردن متغیرهای تعدیل کننده‌ای که اثر متغیر مستقل را بر روی متغیر وابسته تحت تاثیر قرار می‌دهند.

### پیشینه پژوهش

رکن‌الدین افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) پژوهشی با عنوان ارزیابی فراتحلیل مقالات طرح‌های هادی روستایی در ایران انجام دادند. به‌رغم اهمیت روزافزون و کاملاً بارز طرح‌های هادی روستایی به‌عنوان یکی از اساسی‌ترین طرح‌های توسعه محلی سکونت‌گاه‌های روستایی در کشور و تلاش‌های صورت گرفته در زمینه مطالعه و ارزیابی این طرح، شکاف مطالعاتی (به‌ویژه در رابطه با ارزیابی فرآیندی) در این زمینه بسیار ملموس است. در این چارچوب پرسش‌های راهبردی این است که ارزیابی طرح‌های هادی روستایی در ایران در قلمرو کدام نسل ارزیابی قرار می‌گیرند، و

چه میزان از پژوهش‌های انجام شده، عملکردی یا فرآیندی بوده‌اند؟ در واقع، هدف این پژوهش واکاوی اسنادی مقالات ارزیابی طرح‌های هادی روستایی در ایران، با تأکید بر معیارهای نسل چهارم ارزیابی، به شیوه فراتحلیل است. نتایج حاصله از تحلیل نشان می‌دهد که از لحاظ ارزیابی، ۴۵،۴ درصد مطالعات انجام شده در نسل دوم (ارزیابی عملکردی)، و ۳۶،۳ درصد در نسل اول قرار داشته و نسل‌های سوم و چهارم (ارزیابی فرآیندی) هر کدام ۹،۱ درصد را به خود اختصاص داده‌اند. این امر بیانگر کم‌توجهی به ارزیابی فرآیندی پژوهش‌های مربوط به طرح‌های هادی روستایی در ایران است.

پیران‌نژاد (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان فراتحلیلی بر پژوهش‌های مدیریت دانش در سازمان‌های دولتی ایران بررسی روند تحقیقات انجام‌شده در این حوزه مطالعاتی، تصویر جامعی از مطالعات این حوزه در سطح ملی ارائه شود تا بر اساس آن، توجه پژوهش‌گران به حوزه‌های مغفول باقی‌مانده جلب شود و در نهایت به توسعه‌یافتگی روز افزون این مفهوم در کشور یاری دهد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل ۸۷ مقاله علمی پژوهشی است که در سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۸۵ در کشور به چاپ رسیده‌اند. از میان این مطالعات، ۶۹ مقاله برای نمونه آماری انتخاب شد و بررسی روی این مقاله‌ها انجام گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد بیش‌ترین پژوهش‌ها به ابعاد فرهنگ سازمانی و ساختار سازمانی در پروژه‌های مدیریت دانش در سازمان‌های دولتی توجه داشته‌اند و کم‌ترین مطالعات بر ابعادی همچون سرمایه فکری و زیرساخت‌های فنی تمرکز کرده‌اند. در انتها نیز پیشنهادهایی برای اصلاح روند مطالعاتی در این حوزه ارائه شده است.

### روش تحقیق

روش تحقیق حاضر، روش فراتحلیل است. ابزار گردآوری اطلاعات نیز پرسشنامه معکوس می‌باشد. برای اطمینان از پایایی پرسشنامه معکوس از سه کدگذار استفاده شده است. از میزان همبستگی بین کدها عدد مطلوب ( $r=0/87$ ) به دست آمد که نشان‌دهنده میزان پایایی قابل قبولی می‌باشد. جامعه آماری تحقیق حاضر، تمامی مطالعاتی است که به بررسی حوزه‌های معاونت آآمد و پشتیبانی ناجا پرداخته‌اند. در فراتحلیل، نمونه‌گیری نداریم و فراتحلیل‌گر در یک جست‌وجوی جامع تلاش دارد به تمامی پژوهش‌ها دست یابد. جامعه آماری این مقاله تعداد ۳۷۰ پژوهش مرتبط با تمام حوزه‌های معاونت آآمد و پشتیبانی ناجا می‌باشد. روش نمونه‌گیری کل‌شمار و برابر با جامعه می‌باشد. لذا در این پژوهش نمونه تحقیق همان جامعه آماری آن خواهد بود. برای تجزیه و تحلیل نتایج از نرم‌افزار *EXCEL* استفاده گردیده است.

## نوع و سطح فراتحلیل

در این مقاله، فراتحلیل به شیوه‌ای توصیفی به ارائه یافته‌ها خواهد پرداخت. فراتحلیل، در برگیرنده ترکیب کیفی گزارش‌ها و نتایج پژوهش‌های مشابه، استخراج و جدول‌بندی فراوانی مشخصات پژوهش‌ها و بررسی روابط آماری میان متغیرهای پژوهش هاست. بر این اساس، این مقاله به دنبال تبدیل یافته‌های مطالعات مختلف به یک مقیاس مشترک است. از این رو می‌توان خلاهای نظری و پژوهشی را مشخص کرد تا به جهت دادن پژوهش‌های بعدی و جدید کمک کند (ولف<sup>۱</sup>، ۱۹۸۹: ۱۲۳ و ۱۲۶). در فراتحلیل موردی و اجمالی (در روش‌های کیفی)، بیشتر از آمارهای توصیفی استفاده می‌شود. مشخص کردن فراوانی، درصد فراوانی، فراوانی تجمعی و درصد فراوانی تجمعی، ترسیم نمودار میله‌ای و دایره‌ای برای نمایش نتایج از ارکان مهم محسوب می‌شوند.

جامعه آماری و نمونه‌ها: در مجموع، ۵۰۰ پژوهش انجام گرفته در حوزه‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا در بازه زمانی ۱۳۷۵-۱۳۹۶ قابل شناسایی بوده است. دامنه مطالعاتی آن‌ها معطوف به ایران و یا مطالعه موردی یک شهر (مانند تهران) است. در این قسمت، ۳۷۰ مورد از آن‌ها در فراتحلیل بررسی می‌شود. روش نمونه‌گیری، به شیوه تمام‌شماری نمونه‌های در دسترس است. شایان ذکر است که منظور از پژوهش در پژوهش حاضر، پروژه، مقالات علمی پژوهشی، علمی ترویجی و سایر مقالات علمی تخصصی است. با جست و جو در بین منابع، پژوهش‌هایی که در تقسیم بندی مذکور می‌توانست بررسی شود، از سال ۱۳۷۵ به بعد را در بر می‌گیرد و تاریخ مبدأ (۱۳۷۵)، انتخابی ذوقی، سلیقه‌ای با اعتباری نبوده است.

در ادامه نتایج بررسی‌های مقاله در دو بخش یافته‌های «توصیفی فراتحلیل» و «کیفیت و ارزیابی مقالات» ارائه خواهد شد. در این مقاله به کمک نرم‌افزار *EXCEL* به بررسی فراتحلیل کیفی (توصیفی) پژوهش‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا خواهیم پرداخت.

## فرا تحلیل کیفی

در این قسمت به بیان نتایج حاصل از فراتحلیل کیفی می‌پردازیم:

جدول (۱): فراوانی و درصد فراوانی تحقیقات انجام گرفته حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا به تفکیک نوع

عنوان		آما		طرح و برنامه		مدیریت		ترابری		نت	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۲۹	۱۵,۶۸	۵	۱۷,۸۶	۲	۶,۰۶	۲	۸,۳۳	۹	۹,۰۰	۹	۹,۰۰
۳۱	۱۶,۷۶	۶	۲۱,۴۳	۱۸	۵۴,۵۵	۹	۳۷,۵۰	۴	۴,۰۰	۴	۴,۰۰
۴	۲,۱۶	۱	۳,۷۵	۴	۱۲,۱۲	۱	۴,۱۷	۱	۱,۰۰	۱	۱,۰۰
۱	۰,۵۴	۰	۰,۰۰	۳	۹,۰۹	۰	۰,۰۰	۱	۱,۰۰	۱	۱,۰۰
۱۱۶	۶۲,۷۰	۱۵	۵۳,۵۷	۵	۱۵,۱۵	۴	۱۶,۶۷	۱۱	۱۱,۰۰	۱۱	۱۱,۰۰
۲	۱,۰۸	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۱	۰,۵۴	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۱	۰,۵۴	۱	۳,۵۷	۱	۳,۰۳	۰	۰,۰۰	۷۱	۷۱,۰۰	۷۱	۷۱,۰۰
۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۷	۲۹,۱۷	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۱	۴,۱۷	۱	۱,۰۰	۱	۱,۰۰
۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۱	۱,۰۰	۱	۱,۰۰
۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۱	۱,۰۰	۱	۱,۰۰
۱۸۵	۱۰۰,۰۰	۲۸	۱۰۰,۰۰	۳۳	۱۰۰,۰۰	۲۴	۱۰۰,۰۰	۱۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۰۰	۱۰۰,۰۰

بر اساس جدول (شماره یک) می‌توان بیان کرد که در مجموع ۳۷۰ پروژه در تمام حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا انجام گرفته است که آما با ۲۹ پایان‌نامه با فاصله‌ی زیاد بیشترین تعداد را نسبت به بقیه حوزه‌ها به خود اختصاص داده است و پس از آن حوزه‌های نت با ۹ بار، طرح و برنامه با پنج بار، و مدیریت و ترابری هر کدام با یک بار در رتبه‌های بعدی قرار دارند. همچنین آما بیشترین تعداد مقاله را داشته و پس از آن مدیریت رتبه‌ی دوم را در بخش مقاله با تعداد ۱۸ بار به خود اختصاص داده است و پس از آن حوزه‌ی ترابری با ۹ بار و حوزه‌ی طرح و برنامه با شش بار و حوزه‌ی نت با چهار بار در رتبه‌های بعدی قرار دارند. در بخش ترجمه مقاله حوزه‌های آما و مدیریت هر کدام با چهار بار بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده‌اند و بقیه حوزه‌های طرح و برنامه، ترابری و نت هر کدام با یک بار در رتبه‌ی بعدی قرار گرفته‌اند. در بخش تحقیقات دوره ضرورت نخبگان (کسری) حوزه‌ی مدیریت با سه بار بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است و پس از آن در حوزه‌های نت و آما هر کدام با یک بار در رتبه‌ی بعدی قرار



گرفته‌اند. در بخش پروژه حوزه آماد با اختلاف بسیار زیاد نسبت به بقیه‌ی حوزه‌ها با تعداد ۱۱۶ بار در رتبه‌ی اول قرار دارد و پس از آن حوزه‌ی طرح و برنامه با ۱۵ بار، نت ۱۱ بار، مدیریت پنج بار و ترابری با چهار بار در رتبه‌های بعدی قرار دارند. طرح کسری خدمت فقط در حوزه‌ی آماد با تعداد دو بار انجام گرفته است. در بخش گزارش نهایی پروژه با یک بار فراوانی تنها در حوزه‌ی آماد انجام گرفته است. در بخش ترجمه‌ی کتاب حوزه‌ی نت با ۷۱ ترجمه با فاصله‌ی زیاد از بقیه‌ی حوزه‌ها در رتبه‌ی اول قرار دارد و پس از آن در حوزه‌های آماد، طرح و برنامه و مدیریت هر کدام با یک بار ترجمه کتاب در رتبه‌ی بعدی قرار گرفته‌اند. تالیف و ترجمه تنها در حوزه‌ی ترابری با تعداد هفت بار انجام گرفته است. در تالیف تنها در حوزه‌های ترابری و نت با تعداد یک بار انجام گرفته است. تالیف و ترجمه کتاب تنها در حوزه‌ی نت با تعداد یک بار انجام گرفته است. در میان همه‌ی حوزه‌ها تنها یک گزارش در حوزه‌ی نت صورت گرفته است. بر اساس جدول (شماره یک) در بخش‌های تالیف و ترجمه کتاب، گزارش، تالیف و ترجمه، تالیف، گزارش نهایی پروژه، طرح کسری خدمت، تحقیقات دوره ضرورت نخبگان و ترجمه مقاله می‌توان تحقیقات بیشتری در معاونت انجام داد.

جدول (۲): فراوانی و درصد فراوانی مقطع تحصیلی پژوهشگران در پروژه‌های انجام گرفته در حوزه‌های معاونت آماد

و پشتیبانی ناجا

مقطع	آماد		طرح و برنامه		مدیریت		ترابری		نت	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
کارشناسی	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۲	۹,۵۲
کارشناسی ارشد	۳۱	۹۱,۱۸	۷	۷۰,۰۰	۵	۴۱,۶۷	۳	۱۰۰,۰۰	۱۵	۷۱,۴۳
دکتری	۳	۸,۸۲	۳	۳۰,۰۰	۷	۵۸,۳۳	۰	۰,۰۰	۴	۱۹,۰۵
کل	۳۴	۱۰۰,۰۰	۱۰	۱۰۰,۰۰	۱۲	۱۰۰,۰۰	۳	۱۰۰,۰۰	۲۱	۱۰۰,۰۰

جدول (شماره دو) فراوانی و درصد فراوانی مقطع تحصیلی پژوهشگران در پروژه‌های انجام گرفته در حوزه‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا را نشان می‌دهد. بر این اساس تنها دو پژوهشگر در مقطع کارشناسی در حوزه‌ی نت فعالیت داشته‌اند و در بقیه‌ی حوزه‌ها پژوهشگران با مقطع کارشناسی فعالیت کمی داشته‌اند. تعداد پژوهشگران مقطع کارشناسی ارشد در حوزه‌ی آماد با تعداد ۳۱ نفر از بقیه‌ی حوزه‌ها بیشتر بوده است و پس از آن حوزه‌ی نت با ۱۵ نفر، حوزه‌ی طرح و برنامه با هفت نفر، حوزه‌ی مدیریت با پنج نفر و حوزه‌ی ترابری با سه نفر در مقطع کارشناسی ارشد در رتبه‌های بعدی قرار دارند. تعداد پژوهشگران مقطع دکتری در حوزه‌ی مدیریت با تعداد هفت نفر از بقیه‌ی حوزه‌ها بیشتر بوده است و پس از آن حوزه‌ی نت با چهار نفر، حوزه‌ی طرح و

برنامه با سه نفر و حوزه‌ی آماذ با سه نفر در مقطع دکتری در رتبه‌های بعدی قرار دارند و در حوزه‌ی ترابری هیچ پژوهشگری در مقطع دکتری فعالیت نداشته است. که این امر بیان‌گر این است که همکاری با پژوهشگران دارای مدرک دکتری و پژوهشگران کارشناسی کمتر انجام گرفته است، زیرا که بسیاری از استانداردهای جهانی-نظامی موجود را به کمک دارندگان مقطع تحصیلی لیسانس می‌توان در معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا پیاده‌سازی کرد.

جدول (۳) تفکیک پژوهش‌های انجام شده به سال

سال	آماذ		طرح و برنامه		مدیریت		ترابری		نت	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۳۷۵	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۱	۳,۰۳	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۱۳۷۹	۱	۰,۵۴	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۱	۱,۱۵
۱۳۸۰	۴	۲,۱۶	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۱۳۸۱	۱	۰,۵۴	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۳	۳,۴۵
۱۳۸۲	۸	۴,۳۲	۸	۲۵,۸۱	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۲۴	۲۷,۵۹
۱۳۸۳	۶	۳,۲۴	۲	۶,۴۵	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۱۳۸۴	۰	۰,۰۰	۴	۱۲,۹۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۳۵	۴۰,۲۳
۱۳۸۵	۲۹	۱۵,۶۸	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۱۳۸۶	۴۰	۲۱,۶۲	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۹	۲۷,۲۷	۶	۶,۹۰
۱۳۸۷	۹	۴,۸۶	۲	۶,۴۵	۰	۰,۰۰	۸	۲۴,۲۴	۱	۱,۱۵
۱۳۸۸	۲	۱,۰۸	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۲	۲,۳۰
۱۳۸۹	۴	۲,۱۶	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۱	۳,۰۳	۲	۲,۳۰
۱۳۹۰	۵	۲,۷۰	۰	۰,۰۰	۲	۶,۰۶	۰	۰,۰۰	۱	۱,۱۵
۱۳۹۱	۱۲	۶,۴۹	۱	۳,۲۳	۳	۹,۰۹	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
۱۳۹۲	۸	۴,۳۲	۲	۶,۴۵	۳	۹,۰۹	۲	۶,۰۶	۱	۱,۱۵
۱۳۹۳	۸	۴,۳۲	۰	۰,۰۰	۱	۳,۰۳	۱	۳,۰۳	۳	۳,۴۵
۱۳۹۴	۱۴	۷,۵۷	۲	۶,۴۵	۸	۲۴,۲۴	۶	۱۸,۱۸	۴	۴,۶۰
۱۳۹۵	۱۹	۱۰,۲۷	۲	۶,۴۵	۱۰	۳۰,۳۰	۲	۶,۰۶	۳	۳,۴۵
۱۳۹۶	۱۵	۸,۱۱	۸	۲۵,۸۱	۵	۱۵,۱۵	۴	۱۲,۱۲	۱	۱,۱۵
کل	۱۸۵	۱۰۰,۰۰	۳۱	۱۰۰,۰۰	۳۳	۱۰۰,۰۰	۳۳	۱۰۰,۰۰	۸۷	۱۰۰,۰۰

جدول (شماره سه) تفکیک پژوهش‌های انجام شده در حوزه‌های معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا را به تفکیک سال نشان می‌دهد. که بر این اساس بیشترین تعداد پژوهش‌های انجام شده در سال ۱۳۸۶ در

حوزه‌ی آماد با ۴۰ پژوهش، در سال ۱۳۸۴ در حوزه‌ی نت ۳۵ پژوهش، در سال ۱۳۸۵ در حوزه‌ی آماد ۲۹ پژوهش و در سال ۱۳۸۲ در حوزه‌ی نت ۲۴ پژوهش بوده است. بر اساس جدول از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵ پژوهشی در حوزه‌ی ترابری یافت نشد. از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۹ یک پژوهش در حوزه‌ی مدیریت انجام شده است و این نشان می‌دهد که در حوزه ترابری و مدیریت عزم بیشتری با محوریت پژوهش لازم است که خوشبختانه از سال ۱۳۹۰ تعداد پروژه‌های انجام شده در حوزه‌ی مدیریت رو به افزایش است. حوزه‌ی نت از در سال‌های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۴ عملکرد نسبتاً خوبی داشته است ولی از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۶ پژوهش‌ها نسبت به گذشته کمی کاهش پیدا کرده است.

جدول (۴): فراوانی و درصد فراوانی تعداد پژوهشگران

تعداد پژوهشگران		آماد		طرح و برنامه		مدیریت		ترابری		نت	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۷۱	۶۸٫۹۳	۱۰	۵۸٫۸۲	۱۲	۳۸٫۷۱	۲۱	۶۷٫۷۴	۲۵	۵۶٫۸۲	۱ نفر	
۱۸	۱۷٫۴۸	۲	۱۱٫۷۶	۱۱	۳۸٫۷۱	۱	۳٫۲۳	۶	۱۳٫۶۴	۲ نفر	
۱۲	۱۱٫۶۵	۳	۱۷٫۶۵	۷	۳۸٫۷۱	۷	۲۲٫۵۸	۹	۲۰٫۴۵	۳ نفر	
۲	۱٫۹۴	۲	۱۱٫۷۶	۱	۳٫۲۳	۲	۶٫۴۵	۲	۴٫۵۵	۴ نفر	
۰	۰٫۰۰	۰	۰٫۰۰	۰	۰٫۰۰	۰	۰٫۰۰	۱	۲٫۲۷	۵ نفر	
۰	۰٫۰۰	۰	۰٫۰۰	۰	۰٫۰۰	۰	۰٫۰۰	۱	۲٫۲۷	۷ نفر	
۱۰۳	۱۰۰٫۰۰	۱۷	۱۰۰٫۰۰	۳۱	۲۳۲٫۲۶	۳۱	۱۰۰٫۰۰	۴۴	۱۰۰٫۰۰	کل	

جدول (شماره چهار) فراوانی و درصد فراوانی تعداد پژوهشگران حوزه‌های معاونت آماد و پشتیبانی ناجا را نشان می‌دهد. با توجه به این نتایج و بررسی تعداد پژوهشگران در تحقیقات جاری می‌توان نتیجه گرفت که بیشتر تحقیقات به صورت انفرادی انجام شده است. همچنین تعداد کم پژوهش‌های گروهی انجام شده لزوم استفاده از خرد جمعی را در راستای ارتقای سطح تحقیقات و استفاده از مزایای مهم کار گروهی مانند موارد زیر می‌شود: ۱- همیشه دو یا چند فکر برای حل مشکلات مؤثرتر است و خلاقیت در انجام کارها بیشتر می‌شود ۲- ایجاد حس همکاری و به اشتراک گذاشتن افکار و نظرات ۳- بررسی مسائل از زوایای مختلف به دلیل تجربیات فردی.

جدول (۵): فراوانی و درصد فراوانی پژوهش های معاونت آماذ و پشتیبانی بر حسب حوزه پژوهشی

تعداد پژوهشگران		آماذ		طرح و برنامه		مدیریت		ترابری		نت	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۳۰	۷۰,۲۷	۲۹	۹۶,۶۷	۳۲	۱۰۰,۰۰	۲۹	۸۷,۸۸	۷۱	۷۲,۴۵		
۵۵	۲۹,۷۳	۱	۳,۳۳	۰	۰,۰۰	۴	۱۲,۱۲	۲۷	۲۷,۵۵		
۱۸۵	۱۰۰,۰۰	۳۰	۱۰۰,۰۰	۳۲	۱۰۰,۰۰	۳۳	۱۰۰,۰۰	۹۸	۱۰۰,۰۰		

جدول (شماره پنج) فراوانی و درصد فراوانی پژوهش های معاونت آماذ و پشتیبانی ناچا را بر حسب حوزه های پژوهشی نشان می دهد. بر این اساس می توان گفت که در حوزه های معاونت آماذ و پشتیبانی در دو حوزه صنعتی و غیر صنعتی فعالیت های خوبی صورت گرفته است. به روز شدن و استفاده از روش های نوین دنیا در برنامه ریزی، نیازمند توجه بیشتر به تحقیقات صنعتی می باشد.

جدول (۶): فراوانی پژوهش های حوزه های معاونت آماذ به تفکیک روش پژوهش

روش پژوهش	آماذ	طرح و برنامه	مدیریت	ترابری	نت	کل
هدف (کاربردی)	۳۵	۸	۱۱	۲۶	۹	۸۹
روش (توصیفی-تحلیلی)	۳۳	۸	۱۵	۱۰	۸	۷۴
نوع (پیمایشی)	۱۸	۹	۴	۱۸	۱۲	۱۶۳

جدول (شماره شش) فراوانی پژوهش های حوزه های معاونت آماذ و پشتیبانی را به تفکیک روش پژوهش نشان می دهد. لذا با توجه به جدول، استفاده از چارچوب استانداردتر برای نگارش روش پژوهش لازم به نظر می رسد.

جدول (۷): فراوانی و درصد فراوانی روش‌های نمونه‌گیری تحقیقات حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی

تعداد پژوهشگران	آما		طرح و برنامه		مدیریت		ترابری		نت
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
کل شمار	۳۹,۵۸	۱۹	۷۱,۴۳	۵	۱۵,۳۸	۲	۴۰,۰۰	۲	۵۰,۰۰
روش تصادفی ساده	۳۹,۵۸	۱۹	۱۴,۲۹	۱	۶۱,۵۴	۸	۴۰,۰۰	۲	۱۴,۲۹
روش هدفمند	۲,۰۸	۱	۰,۰۰	۰	۷,۶۹	۱	۰,۰۰	۰	۲۸,۵۷
طبقه‌ای	۱۰,۴۲	۵	۱۴,۲۹	۱	۰,۰۰	۰	۲۰,۰۰	۱	۷,۱۴
مرحله‌ای	۴,۱۷	۲	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
قضاوتی	۲,۰۸	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
سه‌میه‌ای	۲,۰۸	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
گلوله برفی	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۷,۶۹	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
خوشه‌ای تصادفی	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۷,۶۹	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
کل	۱۰۰,۰۰	۴۸	۱۰۰,۰۰	۷	۱۰۰,۰۰	۱۳	۱۰۰,۰۰	۵	۱۰۰,۰۰

جدول (۸): فراوانی و درصد فراوانی ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی

ابزار گردآوری اطلاعات	آما		طرح و برنامه		مدیریت		ترابری		نت
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
اسناد کتابخانه‌ای	۲۴,۲۹	۲۰	۳۳,۳۳	۵	۴۰,۰۰	۸	۵۰,۰۰	۲۴	۸۰,۳۶
مصاحبه	۷,۳۲	۶	۰,۰۰	۰	۵,۰۰	۱	۰,۰۰	۰	۲,۶۸
مشاهده	۱,۲۲	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۱,۷۹
پرسشنامه	۵۳,۶۶	۴۴	۶,۶۷	۱	۵,۰۰	۱	۲,۰۸	۱	۱۴,۲۹
اینترنت	۲,۴۴	۲	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
میدانی	۸,۵۴	۷	۴۶,۶۷	۷	۳۵,۰۰	۷	۴۷,۹۲	۲۳	۰,۰۰
تحقیق نظری	۲,۴۴	۲	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
آزمایشگاهی	۰,۰۰	۰	۱۳,۳۳	۲	۷,۶۹	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
مطالعات اسنادی و جامع	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۵,۰۰	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
مشورت	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۵,۰۰	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
نظرسنجی خبرگان	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۵,۰۰	۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
روش دلفی	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۸۹
کل	۱۰۰,۰۰	۸۲	۱۰۰,۰۰	۷	۱۰۰,۰۰	۲۰	۱۰۰,۰۰	۴۸	۱۰۰,۰۰

جدول (شماره ۸) فراوانی و درصد فراوانی ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیقات حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا را نشان می‌دهد. با در نظر گرفتن اینکه در بیشتر تحقیقات، اسناد کتابخانه‌ای مورد توجه است برای ارتقا سطح دقت در ثبت این اسناد و واقع‌گراتر شدن آنها

بایستی از روش مشاهده بیش از این برای تعیین نقشه مشخص در حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا استفاده شود. همچنین با استفاده از روش‌های خبره‌سنجی مانند دلفی خبرگان بیش از این در پژوهش‌ها درگیر کرد. در ابزارهای گردآوری اطلاعات عمدتاً از روش‌های پرسشنامه و اسناد کتابخانه‌ای استفاده شده است.

جدول (۹): فراوانی و درصد فراوانی پیشینه پژوهش در تحقیقات حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا

تعداد پژوهشگران		آما		طرح و برنامه		مدیریت		ترازی		نت	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۲۲	۵۶٫۴۱	۳	۶۰٫۰۰	۰	۰٫۰۰	۲۰	۹۰٫۹۱	۹	۵۶٫۲۵		
۱۷	۴۳٫۵۹	۲	۴۰٫۰۰	۳	۱۰۰٫۰۰	۲	۹۰٫۰۹	۷	۴۳٫۷۵		
۳۹	۱۰۰٫۰۰	۵	۱۰۰٫۰۰	۳	۱۰۰٫۰۰	۲۲	۱۰۰٫۰۰	۱۶	۱۰۰٫۰۰		

جدول (شماره ۹) فراوانی و درصد فراوانی پیشینه پژوهش در تحقیقات حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا را نشان می‌دهد. بر این اساس بیشتر پیشینه پژوهش‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا داخلی بوده‌اند. ولی در مجموع پیشینه پژوهش‌ها در سطح معاونت از همگنی خوبی برخوردار است.

جدول (۱۰) هدف های تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا

هدف
۱- تثبیت یا قابلیت ایجاد تغییرات جزئی در روش های جاری
۲- قابلیت ایجاد تغییرات قابل توجه در روش های جاری
۳- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۴- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد نگهداری و تعمیرات معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۵- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد آما معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۶- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد مدیریت معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۷- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد طرح و برنامه معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۸- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد ترازی معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۹- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۱۰- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد نگهداری و تعمیرات معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه
۱۱- مطالعه تشخیصی از وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد آما معاونت آما و پشتیبانی ناجا و جمع‌بندی تحلیلی و راهکارهای مقتضی در این زمینه

جدول (شماره ۱۰) هدف‌های تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا را نشان می‌دهد. اهداف به دنبال بررسی وضعیت فعلی هستند تا با استفاده از وضعیت فعلی به ارائه پیشنهاد بپردازند. از آنجایی که این اهداف از روش‌های مفهومی نتیجه شده‌اند می‌توان گفت بیش‌تر اهداف تئوری هستند، اهدافی که قبلاً

کتاب‌ها و مقالات بسیاری راجع به آن‌ها نوشته شده‌اند و فقط به آن‌ها کلمه ناجا اضافه شده است. لذا می‌توان با پیش‌بینی و شناخت وضعیت آینده معاونت آماد اهداف جدیدی تعریف کرد.

### کیفیت و ارزیابی پژوهش‌ها

در فراتحلیل، ارزیابی شامل اظهار نظر درباره اعتبار پژوهش‌ها است. نتیجه این بررسی، امکان دسته‌بندی بین پژوهش‌های درجه اول و درجه دوم را فراهم می‌آورد. در فراتحلیل می‌توان برخی خطاهای ممکن را بازنمایی و تصحیح کرد. هدف از دستیابی به خطاها، نشان دادن نقاط ضعف پژوهشگر خاصی نیست بلکه هدف، رسیدن به یک جمع‌بندی صحیح و نشان دادن خلاها و نیازهای پژوهشی است (روزنتال<sup>۱</sup>، ۱۹۹۱: ۶۹-۵۰). در این مقاله، شاخص اصلی برای یافتن کیفیت و ارزیابی پژوهش‌ها بررسی سؤالات، فرضیات، اهداف و نتایج پژوهش‌ها در نظر گرفته شده است. همچنین در ارزیابی به تناسب موضوع، چارچوب نظری و روش شناسی پژوهش‌ها نیز توجه می‌شود که جنبه‌هایی از آن در بخش یافته‌های توصیفی فراتحلیل بررسی شد و در این بخش جنبه‌های تکمیلی لحاظ خواهد شد.

#### سؤالات پژوهش‌ها: سؤالات مقالات معاونت آماد از دو جنبه صورت و محتوا قابل بررسی است:

بر اساس «شاخص سه گانه بلیکی» سؤالات پژوهشی را می‌توان به لحاظ صوری (فرم) به سه دسته چپستی، چرایی و چگونگی تقسیم کرد (بلیکی<sup>۲</sup>، ۱۳۸۷: ۸۷). مقالات بررسی شده نشان می‌دهد که تمامی پژوهش‌ها از سطح اول سؤالات یعنی چپستی استفاده کرده‌اند. اما می‌توان در ادامه، مقالات را به چند دسته تقسیم کرد: الف) تعداد محدودی از آن‌ها در سطح پاسخ به سؤالات چپستی متوقف مانده است و صرفاً به بررسی ماهیت و چپستی مدیریت و مرور ادبیات نظری موجود مرتبط به این مسئله پرداخته‌اند. ب) آن دسته از پژوهش‌هایی که از روش‌های کمی یا ترکیبی (کمی-کیفی) استفاده کرده‌اند، به سطح سؤالات چرایی رسیده‌اند و به علت کاوی یا تعلیل مسئله مدیریت پرداخته‌اند. ج) بخشی از این پژوهش‌های دسته دوم با گسترش دامنه پژوهش‌های خود درباره بسترها، شرایط تاریخی و فرآیند، دلایل، پیامدها و راهکارهایی برای بهبود، در سطح سؤالات چگونگی قرار دارند.

همچنین بر اساس شاخص چندگانه پاتون می‌توان سؤالات را به لحاظ محتوایی به رفتاری، ایده‌ای

<sup>۱</sup> Rozental

<sup>۲</sup> Blaki

و ارزشی، احساسی، دانشی، حسی، زمینه‌ای، فرضیه‌ای، معطوف به جزئیات تقسیم کرد (پاتون<sup>۱</sup>، ۱۹۹۰). عمده پژوهش‌های معاونت آماد که از پیمایش استفاده کرده‌اند، سؤالات رفتاری، ایده‌ای، دانشی، زمینه‌ای و فرضیه‌ای را واکاوی قرار کرده‌اند.

به عنوان جمع‌بندی، چنین به نظر می‌رسد که ضرورت دارد پژوهش‌های بعدی، بیش از پیش به سمت سؤالات چرایی و چگونگی سوق یابد و ابعاد متنوعی از سؤالات رفتاری، ایده‌ای، دانشی و به‌ویژه معطوف به جزئیات را شامل شود. برای کاستن و مدیریت مسئله توصیه می‌شود تا سؤالات از سطح کلیات و فرضیات کلی خارج شود و به موارد جزئی‌تر اختصاص یابد. باید پژوهش‌ها به سمت کمینه‌سازی هزینه‌ها، برنامه‌ریزی نیروی انسانی، شبیه‌سازی و ارائه و پیاده‌سازی مدل‌های جدید ریاضی مدیریت سوق پیدا کند.

بیش‌تر مقالات بررسی شده با استعانت از مدل رانشی- کششی (جاذبه - دافعه) به بررسی فرضیات خود پرداخته‌اند و در ساخت این مدل از نظریات به شیوه‌ای ترکیبی استفاده کرده‌اند. بیش‌تر فرضیات نیز تأیید شده است زیرا فرضیاتی که به عوامل رانشی (جنبه‌های منفی) اشاره دارد، طبیعتاً تأیید و عوامل کششی (جنبه‌های مثبت) نیز تصدیق دوباره می‌شود مضافاً این‌که عوامل رانشی صرفاً در مبدأ وجود ندارد بلکه می‌توان از عوامل رانشی (مانند انواع هزینه) نیز سراغ گرفت.

**اهداف پژوهش‌ها:** در بحث ارزیابی پژوهش‌ها، تطابق و ارتباط میان سؤال، فرضیه و هدف نیز در خور تحقیق است. برخی پژوهش‌ها هدف خود را بدیع و جدید معرفی کرده‌اند. این دسته از پژوهش‌ها، نظریات و مدل‌های بررسی شده خود را عمدتاً از منابع خارجی و مشابه پژوهش‌های خارجی طراحی کرده و وضعیت معاونت آماد را در حال گذار را مورد توجه قرار داده‌اند. از این رو، توصیه می‌شود تا پژوهش‌های کاربردی در زمینه در حال حاضر و مسائل واقعی طرح و برنامه بررسی شود. این موضوع نیازمند مطالعه تشخیصی صحیح و جامع از وضعیت علمی، صنعتی، اقتصادی و فرهنگی معاونت آماد و پشتیبانی ناجا در شرایط فعلی است.

**نتایج پژوهش‌ها:** مسئله معاونت آماد نیازمند ارائه راهکارهای عملی برای دستگاه‌های تقنینی و اجرایی است. بررسی این مقاله نشان می‌دهد که نتایج پژوهش‌ها از چند منظر دچار ضعف است: الف) مخاطب بسیاری از راهکارها و نتایج به لحاظ اداره و فرد مرتبط معلوم نیست. ب) راهکارهای ارائه شده عموماً در سطح مباحث کلی و تکرار مکررات باقی مانده است؛ اگرچه برخی راهکارها



مانند برون‌سپاری به شیوه‌ای تخصصی و مطلوب جهت‌دار و قابل اعمال است. ج) برخی پژوهش‌ها هم‌چنان معتقدند که می‌توان حوزه‌های معاونت آماد را واگذار کرد یا آن‌ها را مطلقاً برون‌سپاری گرداند و این نشان دهنده نتیجه غیر واقع بینانه و غیر متناسب با گزارش پژوهشی آن‌هاست. آنچه امروزه بیش از پیش مورد توجه است، حوزه‌های پیشگیرانه بهره‌ور است. د) تعدادی از پژوهش‌ها صرفاً به بازنمایی روابط بین متغیرهای تعریف شده در مدل‌های مرجع پرداخته‌اند و به وجود روابط اشاره کرده‌اند و کمتر از امکان پیاده‌سازی روش‌های جدید سخن گفته‌اند. ه) آنچه شرایط کنونی اقتضا می‌کند، استفاده غیر حضوری و مشارکت از راه دور از نخبگان و شرکت‌های قدر در این زمینه است. در بسیاری از مقالات، موارد یاد شده چندان مورد توجه واقع نشده و صرفاً بررسی روابط مدنظر بوده است.

### نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج تحقیقات انجام گرفته در معاونت آماد در برخی مواقع ناهماهنگ بوده و گاهی اوقات منجر به سردرگمی‌هایی در میان محققان و کاربران و سیاست‌گزاران گردیده است. فراتحلیل در این شرایط به این سردرگمی‌ها پایان داده و نتایج این ناهماهنگی‌ها را سامان می‌دهد. در این فراتحلیل، تمامی مطالعاتی که به بررسی حوزه‌های معاونت آماد پرداخته بودند، فارغ از کیفیت این تحقیقات، گردآوری شده و مورد بررسی (فرا تحلیل کیفی) قرار گرفت.

در ابزارهای گردآوری اطلاعات عمدتاً از روش‌های پرسشنامه و اسناد کتابخانه‌ای استفاده شده است. که معایب روش پرسشنامه اعم از: ۱- پرهزینه بودن به خصوص در مواردی که آزمودنی‌ها در منطقه وسیع جغرافیایی پراکنده باشد ۲- افزایش احتمال خطا به دلیل احتمال بازنگشتن پرسشنامه به ویژه پرسشنامه‌هایی که با پست ارسال می‌شود ۳- احتمال عدم درک مفاهیم و محتوای سؤالات پرسشنامه و بروز ابهام برای پاسخگو ۴- این روش برای مطالعات عمیق و ریشه‌یابی‌ها در موارد خاص کارآمد نیست. همچنین از معایب روش اسناد کتابخانه‌ای به: ناقص بودن و دردسترس نبودن اطلاعات ۲- گاهی ملاحظات اخلاقی مانع از دستیابی به اطلاعات مورد نظر ۳- قدیمی و کهنه بودن اطلاعات.

با توجه به تعداد پژوهشگران در تحقیقات جاری می‌توان نتیجه گرفت که بیشتر تحقیقات به صورت انفرادی انجام شده است که تعداد کم پژوهش‌های گروهی انجام شده نشان‌گر کمتر توجه به خردجمعی و تکنیک‌های کارگروهی می‌باشد.

پروژه، مراحل و قواعد مختلفی دارد که رعایت ترتیب آن‌ها الزامی است. برای به اجرا رساندن آن باید درک خوبی از مفهوم داشت و به طور دقیقی برنامه ریزی کرد. یک پژوهشگر باید از زمان و

کیفیت پروژه‌ای که می‌خواهد آغاز کند، آگاه باشد. به طور کلی یک پروژه باید هدفمند باشد و سازمان یکپارچه‌ای داشته باشد.

بیشتر پروژه‌های انجام شده در سطح معاونت در حوزه‌ی آما انجام گرفته است که از این تعداد بیشتر به استاندارد سازی اقلام سرمایه‌ای پرداخته شده است.

در معاونت پس از اجرای پروژه، بیشتر به ترجمه کتاب در حوزه‌ی نت پرداخته شده است و موضوع بیشتر این کتاب‌ها در خصوص دستورالعمل‌های تعمیرات خودرویی می‌باشد. نیارمند توجه بیشتر به حوزه نگهداری و تعمیرات در بخش‌های هوایی، ریلی، دریایی و ... است، در صورتی که نگهداری و تعمیرات در تمام بخش‌ها باید صورت بگیرد و یکی از نیازهای مهم ناجا به شمار می‌آید.

در حوزه‌ی ترابری تحقیق و پروژه‌ای در خصوص کاهش مصرف سوخت، چگونگی اداره بهتر شبکه حمل‌ونقل و ارائه مدلی بهینه برای ایاب‌ذهاب کارکنان که جزو مسائل مهم معاونت در خصوص حوزه‌ی ترابری می‌باشد، نشده است. وسایل نقلیه سازمان تنوع زیادی دارد پس این خود نیاز سازمان را به تعمیرگاه‌ها و تعمیرکارهای متخصص بیشتر می‌کند. کمی پروژه‌های هم راستا با اهداف آما و نتیجتاً کم اثر بودن این پروژه‌ها در پیشرفت حوزه‌ی آما به دلیل ضعف نیازسنجی و برنامه‌ریزی و کنترل در سطح معاونت می‌باشد.

همکاری با پژوهشگران با تنوع رشته تحصیلی و گرایش رشته تحصیلی تا حدودی کم بوده است و با توجه به وجود مسائل مختلف در معاونت الزام به استفاده از رشته‌های تحصیلی مختلف برای بررسی و تحلیل مسائل و مشکلات گوناگون معاونت آما و پشتیبانی ناجا بیش از پیش احساس می‌شود.

توجه بیشتر به دانشجویان و نخبگان از آنجایی که دانشجویان و نخبگان دارای علم روز آمد و هوش بالایی هستند بکارگیری این افراد می‌تواند بسیاری از مشکلات معاونت را با علم بروز حل نماید. بیشتر تحقیقات معاونت در حوزه‌ی آما صورت گرفته است که شامل ۵۰ درصد از کل تحقیقات می‌باشد که این نشانگر توجه کمتر بقیه حوزه‌ها به تحقیقات می‌باشد. هیچ پژوهش تخصصی در حوزه‌های خرید، فروش، تسلیحات و مهمات، کنترل اموال به صورت مجزا صورت نگرفته است.

در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا می‌توان بیان کرد که آما با ۲۹ پایان‌نامه با فاصله‌ی زیاد بیشترین تعداد را نسبت به بقیه حوزه‌ها به خود اختصاص داده است و پس از آن حوزه‌های نت با ۹ بار، طرح و برنامه با پنج بار، و مدیریت و ترابری هر کدام با یک بار در رتبه‌های بعدی قرار دارند. همچنین آما بیشترین تعداد مقاله را داشته و پس از آن مدیریت رتبه‌ی دوم را در بخش مقاله با تعداد ۱۸ بار به خود اختصاص داده است و پس از آن حوزه‌ی ترابری با ۹ بار و حوزه‌ی

طرح و برنامه با شش بار و حوزه‌ی نت با چهار بار در رتبه‌های بعدی قرار دارند. در بخش ترجمه مقاله حوزه‌های آماد و مدیریت هر کدام با چهار بار بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده‌اند و بقیه حوزه‌های طرح و برنامه، ترابری و نت هر کدام با یک بار در رتبه‌ی بعدی قرار گرفته‌اند. در بخش تحقیقات دوره ضرورت نخبگان (کسری) حوزه‌ی مدیریت با سه بار بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است و پس از آن در حوزه‌های نت و آماد هر کدام با یک بار در رتبه‌ی بعدی قرار گرفته‌اند و در بقیه‌ی حوزه‌ها فعالیت‌ی انجام نگرفته است. در بخش پروژه حوزه‌ی آماد با اختلاف بسیار زیاد نسبت به بقیه‌ی حوزه‌ها با تعداد ۱۱۶ بار در رتبه‌ی اول قرار دارد و پس از آن حوزه‌ی طرح و برنامه با ۱۵ بار، نت ۱۱ بار، مدیریت پنج بار و ترابری با چهار بار در رتبه‌های بعدی قرار دارند. طرح کسری خدمت فقط در حوزه‌ی آماد با تعداد دو بار انجام گرفته است. در بخش گزارش نهایی پروژه با یک بار فراوانی تنها در حوزه‌ی آماد انجام گرفته است. در بخش ترجمه‌ی کتاب حوزه‌ی نت با ۷۱ ترجمه با فاصله‌ی زیاد از بقیه‌ی حوزه‌ها در رتبه‌ی اول قرار دارد و پس از آن در حوزه‌های آماد، طرح و برنامه و مدیریت هر کدام با یک بار ترجمه کتاب در رتبه‌ی بعدی قرار گرفته‌اند و در حوزه‌ی ترابری هیچ ترجمه کتابی انجام نگرفته است. تالیف و ترجمه تنها در حوزه‌ی ترابری با تعداد هفت بار انجام گرفته است و در بقیه‌ی حوزه‌ها هیچ تالیف و ترجمه‌ای انجام نشده است. در تالیف تنها در حوزه‌های ترابری و نت با تعداد یک بار انجام گرفته است. تالیف و ترجمه کتاب تنها در حوزه‌ی نت با تعداد یک بار انجام گرفته است. و در میان همه‌ی حوزه‌ها تنها یک گزارش در حوزه‌ی نت صورت گرفته است. در بخش‌های تالیف و ترجمه کتاب، گزارش، تالیف و ترجمه، تالیف، گزارش نهایی پروژه، طرح کسری خدمت، تحقیقات دوره ضرورت نخبگان و ترجمه مقاله می‌بایست تحقیقات بیشتری در معاونت انجام می‌گرفت. در تحقیقات معاونت آماد و پشتیبانی ناجا تنها دو پژوهشگر در مقطع کارشناسی در حوزه‌ی نت فعالیت داشته‌اند و در بقیه‌ی حوزه‌ها پژوهشگران با مقطع کارشناسی فعالیت کمتری داشته‌اند. تعداد پژوهشگران مقطع کارشناسی ارشد در حوزه‌ی آماد با تعداد ۳۱ نفر از بقیه‌ی حوزه‌ها بیشتر بوده است و پس از آن حوزه‌ی نت با ۱۵ نفر، حوزه‌ی طرح و برنامه با هفت نفر، حوزه‌ی مدیریت با پنج نفر و حوزه‌ی ترابری با سه نفر در مقطع کارشناسی ارشد در رتبه‌های بعدی قرار دارند. تعداد پژوهشگران مقطع دکتری در حوزه‌ی مدیریت با تعداد هفت نفر از بقیه‌ی حوزه‌ها بیشتر بوده است و پس از آن حوزه‌ی نت با چهار نفر، حوزه‌ی طرح و برنامه با سه نفر و حوزه‌ی آماد با سه نفر در مقطع دکتری در رتبه‌های بعدی قرار دارند و در حوزه‌ی ترابری هیچ پژوهشگری در مقطع دکتری فعالیت نداشته است. که این امر بیان‌گر این است که همکاری با پژوهشگران دارای مدرک دکتری کم بوده است و همین‌طور برای پژوهشگران کارشناسی، زیرا که بسیاری از استانداردهای جهانی-نظامی موجود را به کمک دارندگان مقطع تحصیلی لیسانس می‌توان در معاونت آماد و

پشتیبانی ناجا پیاده‌سازی کرد. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا در میان تمام رشته‌های تحصیلی پژوهشگران رشته‌ی آما و پشتیبانی با ۱۱ بار در حوزه‌ی آما بیشترین تعداد را دارد و پس از آن مدیریت آما و پشتیبانی با ۹ بار در حوزه‌ی نت در رتبه‌ی بعدی قرار دارد. که این امر بیان‌گر نیاز به همکاری با پژوهشگران با تنوع رشته تحصیلی بیشتر را می‌طلبد و با توجه به وجود مسائل مختلف در معاونت آما و پشتیبانی ناجا، الزام به استفاده از رشته‌های تحصیلی مختلف برای بررسی و تحلیل مسائل و مشکلات گوناگون معاونت آما و پشتیبانی ناجا بیش از پیش احساس می‌شود. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا گرایش آما و کنترل اموال با چهار بار در حوزه‌ی آما بیشترین تعداد را دارد و پس از آن گرایش صنایع با سه بار در حوزه‌ی طرح و برنامه در رتبه‌ی دوم قرار دارد. که این امر بیان‌گر این است که همکاری با پژوهشگران با تنوع گرایش رشته تحصیلی کم بوده است و با توجه به وجود مسائل مختلف در معاونت آما و پشتیبانی ناجا، الزام به استفاده از گرایش رشته‌های تحصیلی مختلف برای بررسی و تحلیل مسائل و مشکلات گوناگون معاونت آما و پشتیبانی ناجا بیش از پیش احساس می‌شود. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا بیشترین تعداد تحقیق‌های انجام شده در میان حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا به تفکیک دانشگاه در دانشگاه علوم انتظامی امین با تعداد ۲۷ عدد در حوزه‌ی آما بوده است. که این موضوع بیان‌گر همکاری کمتر معاونت آما و پشتیبانی ناجا با دیگر دانشگاه‌های کشور است در حالی که معاونت آما و پشتیبانی ناجا در تهران واقع شده است و فرصت بسیار مناسبی جهت استفاده از تجربیات اساتید و دانشجویان نخبه در استان تهران را دارا می‌باشد. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا بیشترین کارفرمایان پژوهش‌های انجام گرفته در حوزه‌های معاونت آما و پشتیبانی ناجا، معاونت آما و پشتیبانی ناجا با ۶۱ بار در حوزه‌ی آما بوده است و پس از آن معاونت آما و پشتیبانی اداره کل تعمیرات با ۴۵ بار در حوزه‌ی نت در رتبه‌ی دوم قرار دارد و پس از آن معاونت طرح و برنامه و بودجه با ۳۱ بار در حوزه‌ی آما در رتبه‌ی سوم قرار گرفته است. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا تعداد پژوهش‌های دارای استاد راهنما کم بوده است و به نظر می‌رسد بیشتر اساتید راهنما جز دانشگاه علوم انتظامی یا دانشگاه‌های نظامی می‌باشند. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا تعداد پژوهش‌های دارای استاد مشاور کم بوده است و به نظر می‌رسد بیشتر اساتید مشاور جز دانشگاه علوم انتظامی یا دانشگاه‌های نظامی می‌باشند. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا بیشترین تعداد پژوهش‌های انجام شده در سال ۱۳۸۶ در حوزه‌ی آما با ۴۰ پژوهش، در سال ۱۳۸۴ در حوزه‌ی نت ۳۵ پژوهش، در سال ۱۳۸۵ در حوزه‌ی آما ۲۹ پژوهش و در سال ۱۳۸۲ در حوزه‌ی نت ۲۴ پژوهش بوده است. بر اساس جدول از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵ هیچ پژوهشی در حوزه‌ی ترابری

انجام نشده است. از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۹ تنها یک پژوهش در حوزه‌ی مدیریت انجام شده است و این عملکرد ضعیف نامطلوب حوزه‌های ترابری و مدیریت طی سال‌های قید شده را نشان می‌دهد ولی از سال ۱۳۹۰ تعداد پروژه‌های انجام شده در حوزه‌ی مدیریت رو به افزایش است. حوزه‌ی نت از در سال‌های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۴ عملکرد نسبتاً خوبی داشته است ولی از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۶ پژوهش‌ها نسبت به گذشته کمی کاهش پیدا کرده است. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا تحقیقات در فصول مختلف از همگنی خوب اجرایی برخوردار بودند. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا بیشترین نوع پژوهش‌گر را اعضای کادر سازمان در برمی‌گیرند. بر این اساس می‌توان بیان کرد که توجه به دانشجویان و نخبگان بسیار در حوزه‌های معاونت آماذ و پشتیبانی کم بوده است از آنجایی که دانشجویان و نخبگان دارای علم بروز و هوش بالایی هستند بکارگیری این افراد می‌تواند بسیاری از مشکلات معاونت را با علم بروز حل نماید. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا استان‌ها همواره منتظر نتایج تحقیقات و دستورالعمل‌ها از تهران هستند و اینکه هر کدام از استان‌ها بحث‌ها و مشکلات خاص خود را دارند. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا در حوزه‌های معاونت آماذ و پشتیبانی در دو حوزه‌ی صنعتی و غیر صنعتی فعالیت‌های خوبی صورت گرفته است و از آنجایی که کم توجهی به تحقیقات صنعتی موجب ضعف در برنامه‌ریزی و دور ماندن از روش‌های بروز دنیا می‌شود لذا توجه به این تحقیقات در سطح معاونت باید بیشتر شود. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا تحقیقات می‌توانست چارچوب استانداردتری را برای نگارش روش پژوهش داشته باشد. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا مشخصاً از بسیاری از روش‌های نمونه‌گیری استفاده نشده است. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا آن‌گونه که از جدول استنباط می‌شود، تا حد امکان از ساده‌ترین روش‌های تحلیل برای انجام تحقیقات استفاده شده است. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا مشخص است که در بیشتر تحقیقات به اسناد کتابخانه‌ای توجه شده و ممکن است این اسناد دقت لازم را در هنگام ثبت شدن نداشته باشند در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا مشخصاً تمرکز بر تحقیقات بر مدل‌های محدودی بوده است و هر تحقیقی دنباله‌رئی تحقیق بعدی با استفاده از همان روش بوده است. در تحقیقات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا بیشتر پیشینه پژوهش‌های معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا داخلی بوده‌اند. ولی در مجموع پیشینه پژوهش‌ها در سطح معاونت از همگنی خوبی برخوردار است. نتیجه‌نهایی این پژوهش در پاسخ به سوال اصلی: وضعیت تولید علمی پژوهش‌ها درباره عملکرد معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا به لحاظ کیفیت چگونه است؟ برابر این امر است که وضعیت تحقیقات حوزه‌های معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا به این صورت است که باید تلاش شود که از کارایی لازم برخوردار شود، بنابراین باید توجه لازم به پیشنهادهایی که در این مقاله مطرح شده است، گیرد.

در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا اهداف تحقیقاتی به دنبال بررسی وضعیت فعلی هستند تا با استفاده از وضعیت فعلی به ارایه پیشنهاد پردازند. از آن جایی که این اهداف از روش‌های مفهومی نتیجه شده‌اند می‌توان گفت بیشتر اهداف، نظری هستند. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا بیشتر فرضیه‌ها بر اساس مدل اسکاپ تهیه و تدوین شده‌اند و قصد دارند مواردی را بررسی کنند که قطعا بر حوزه‌های معاونت آما موثر هستند. در تحقیقات معاونت آما و پشتیبانی ناجا، بیشتر سوالات به بررسی وضعیت موجود می‌پردازند.

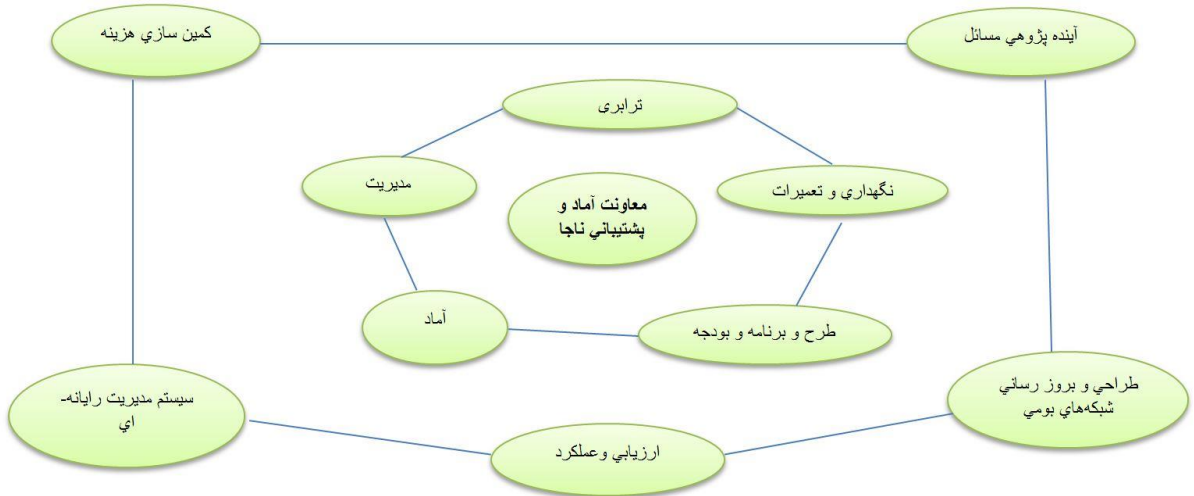
### پیشنادهای تحقیق عبارتند از:

- ۱- در بیشتر تحقیقات از اسناد کتابخانه‌ای، پرسشنامه و میدانی استفاده شده است و استفاده از روش‌های خبره-سنجی مانند دلفی خبرگان بیش از این در پژوهش‌های معاونت باید استفاده شود.
- ۲- مشخصا تمرکز تحقیقات بر مدل‌های محدودی بوده است و هر تحقیقی دنباله‌روی تحقیق بعدی با استفاده از همان روش بوده است. لذا بایستی در انجام مقاله‌های پژوهشی مدل‌های جدیدتری بکار گرفته شوند. ۳- با توجه به امتیاز و ارزش بسیار بالای تالیف کتاب نسبت به ترجمه‌ی آن پیشنهاد می‌شود به تالیف کتاب در سطح معاونت بیشتر توجه شود. ۴- ترجمه کتاب کار بسیار حساسی است؛ چرا که مباحث علمی و فرهنگی از طریق کتاب به جامعه تزریق می‌شوند. لذا پیشنهاد می‌شود دقت بیشتری در این خصوص صورت گیرد زیرا ترجمه کتاب پیش از اینکه نیاز به دانستن زبان داشته باشد نیاز به تسلط به مباحث فنی مطرح در کتاب دارد. ۵- مطلوبست که پژوهش‌ها با ملاحظه و تاثیر از راهبردها-تحریم‌ها-کاهش هزینه‌ها-شعار سال-استانداردهای نظامی انتظامی و بومی و دستاوردهای نوین لجستیکی تنظیم شود. ۶- ایجاد ارتباط مناسب با مرکز علمی و دانش بنیان در راستای بهره‌گیری از توان برون سازمانی و ایجاد مراکز دانش بنیان در معاونت و بکارگیری سربازان نخبه برای افزایش سطح علمی همچنین جهت تولید و ثبت اختراعات. ۷- پرهیز از روزمرگی و سکون و داشتن آرمان و چشم انداز است که اگر این موارد نادیده گرفته شود بی هدفی، سرگردانی و حیرانی ایجاد خواهد شد. بنابراین باید گفت کسی نمی‌تواند بدون داشتن آرمان و چشم انداز ادعای تحول کند. که متأسفانه این روزمرگی و سکون در سطح معاونت به وفور به چشم می‌خورد. لذا باید با نیاز سنجی در سطح معاونت اهدافی را تعیین کرد و با یک برنامه‌ی راهبردی و الویت بندی امور این اهداف را به ثمر رساند. ۸- کنترل، نظارت، نگهداری و مراقبت از جمله مهمترین موضوعاتی است که باید در سازمان، فرهنگ سازی شود و فرماندهان و مدیران باید در این زمینه پیشقدم شوند و آن را در مجموعه‌های تحت امر خود به نحو شایسته‌ای تکثیر کنند به طور مثال ارتقا سیستم های نظارت و کنترل تخصصی و نگهداری و تعمیرات بهینه از وسایل و اقلام مصرفی و ... ۹- ایجاد زمینه های لازم در خصوص

استاندارد و ایجاد ارتقا و اشاعه فرهنگ استاندارد و استاندارد سازی، توسعه و بهینه سازی ساختار استاندارد و تضمین کیفیت، توسعه ضریب پوشش استاندارد به نیازمندی‌های لجستیکی، هماهنگی استاندارد یازمندی‌ها با بخش تحقیق و تولید، استاندارد اقلام و تجهیزات آمادی (خرید و فروش)، مرجع مشخص و مستقل با کارشناسان زبده حق اعمال قانونی، استفاده از مراجع قانونی در تدوین استاندارد انتظامی، استقلال ساختار استاندارد و کنترل کیفیت در ناجا، اهتمام به بکارگیری استاندارد سازی در تمامی فرآیندهای زنجیره تامین، تقویت جایگاه استاندارد در حوزه کیفیت، تمرکزگرایی و پاسخگویی حوزه کیفیت تمامی اقلام آمادی، استاندارد سازی خرید اقلام مصرفی و سرمایه‌ای، استاندارد سازی ساختار سازمانی ادارات و مراکز. برگزاری کلاس‌های آموزشی علم بروز در خصوص تخصص‌های کاری پرسنل در سطح معاونت. ۱۰- از پژوهش‌گران دارای مدرک دکتری تخصصی بیش از این استفاده شود استفاده گردد. ۱۱- از پژوهش‌گران رشته‌های مختلف و در گرایش‌های مختلف استفاده گردد. ۱۲- در تحقیقات از افرادی به عنوان ناظر انتخاب شوند که در زمینه مورد بررسی صاحب‌نظر هستند و فضای نظارت از حالت انحصاری خارج گردد. ۱۳- به دانشجویان تحصیلات تکمیلی و نخبگان توجه ویژه‌ای در اجرای تحقیقات گردد. ۱۴- در استان‌ها به زمینه حوزه‌های طرح و برنامه، مدیریت، نت، آماد و ترابری توجه بیشتر و ویژه‌ای گردد. ۱۵- به تحقیقات صنعتی توجه بیشتری گردد. ۱۶- از مدل‌های به روز و مختص مسائل آمادی استفاده گردد. ۱۷- همکاری بیشتر با پژوهش‌گرانی که تجربه‌ی کافی را در مجموعه‌های مرتبط با حوزه‌های آماد دارند.

### مدل راهبردی معاونت ناجا در پنج سال آینده

نتایج بدست آمده در معاونت مورد بررسی قرار گرفت. سپس نتایج با کمک خبرگان مدیریت مورد خبره‌سنجی واقع شد و در نهایت مدلی راهبردی برای معاونت ناجا در پنج سال آتی برنامه‌ریزی گشت.



شکل مدل راهبردی حوزه‌های آماد ناجا در ۵ سال آینده

## منابع

- افتخاری، عبدالرضا رکن الدین، خلیفه، پورطاهری، و رحمانی فضلی. (۲۰۱۸). *ارزیابی فرا تحلیل مقالات طرح‌های هادی روستایی در ایران*. پژوهش‌های روستائی، ۹(۱)، ۲۶-۴۱.
- پیران نژاد. (۲۰۱۶). *فراتحلیلی بر پژوهش‌های مدیریت دانش در سازمان‌های دولتی ایران*. فصلنامه علمی-پژوهشی مدیریت دولتی، ۸(۲)، ۲۹۹-۳۲۴.
- محمدی، شیرکوه، نقی کمال خرازی، سید علی، کاظمی فرد، و پور کریمی. (۲۰۱۷). *مدیریت آموزش چند فرهنگی در مدارس ایران: فراتحلیلی کیفی*. مدیریت مدرسه، ۴(۲)، ۸۷-۱۰۷.
- یاسینی، عباس پور، حیدر، و نوروزی کوهدشت. (۲۰۱۶). *فرا تحلیل رابطه بین سبک رهبری با سلامت سازمانی در سازمانهای آموزشی ایران*. پژوهش‌های رهبری و مدیریت آموزشی، ۲(۸)، ۹۷-۱۲۵.
- محمودی، صادقی، و فرزانه. (۲۰۱۸). *فرا تحلیل اثربخشی روش‌های تدریس فعال بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان*. مجله مطالعات آموزش و یادگیری.
- عباسیان، قایمی پور، و نجاتی حاتمیان. (۲۰۱۸). *فرا تحلیل رابطه بین رهبری تحولی مدرسه و رفتار شهروند سازمانی معلمان*. اندیشه‌های نوین تربیتی، ۱۳(۴)، ۱۲۱-۱۴۳.